

Z Katarzyną Siekańską-Ptaszyńską Przewodniczącą Rady Izby Komorniczej w Lublinie, rozmawia Marcin Prynda

Katarzyna Siekańska-Ptaszyńska, Przewodnicząca Rady Izby Komorniczej w Lublinie fot. mat. prasowe

Jakie wyzwania związane z postępowaniem cyfrowym stoją przed komornikami?
Jak powinien wyglądać proces elektronizacji postępowania egzekucyjnego?

Proces elektronizacji postępowania egzekucyjnego to niewątpliwie jeden najważniejszych obszarów, którego rozwojem w ostatnim czasie intensywnie zajmował się samorząd

komorniczy. Jednym z ogromnych kroków ku elektronizacji jakie udało się osiągnąć jest wejście w życie z dniem 10 grudnia 2023r. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia terminów i zakresów spraw, w których komornicy sądowi mogą dokonywać doręczeń na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych albo za pokwitowaniem przez operatora wyznaczonego w ramach publicznej usługi hybrydowej. Wprowadzane zmiany w zakresie podpisywania i doręczeń w postępowaniu egzekucyjnym nie tylko usprawnią pracę organu egzekucyjnego, lecz również znacząco obniżą koszty działalności egzekucyjnej. Niemal całkowicie zostanie wyeliminowana potrzeba drukowania i kopertowania pism tworzonych przez komornika. Zostanie to zastąpione transferem danych. Strony będą mogły otrzymywać pisma w formie elektronicznej lub tradycyjnej papierowej. W tej ostatniej cała obsługa wydruku i kopertowania zostanie scentralizowana. Jednakże, najważniejszą kwestią, na którą bardzo liczą komornicy, jest wyeliminowanie akt papierowych i zastąpienie ich aktami tzw. elektronicznymi. Ich wprowadzenie nie tylko usprawni pracę organu egzekucyjnego, ułatwi dostęp do akt stronom, lecz również znacząco zmniejszy koszty ich prowadzenia i archiwizacji.

Czy istniejące rozwiązania prawne wymagają zmian tak, aby spowodowały one większą skuteczność postępowań egzekucyjnych? Jeżeli tak, to jakie zmiany są konieczne.

Wiele istniejących rozwiązań prawnych wymaga zmian mających na celu zwiększenie skuteczności egzekucji, jednakże, priorytetem i koniecznością jest wprowadzenie egzekucji z minimalnego wynagrodzenia za pracę. Od stycznia 2024r. płaca minimalna wzrośnie z 3600zł brutto do kwoty 4242zł brutto, a od lipca 2024r. do kwoty 4300zł brutto. Przy tak wysokim wynagrodzeniu minimalnym brak możliwości prowadzenia z niego egzekucji, chociaż w ograniczonym zakresie, stoi w sprzeczności z zasadą sprawiedliwości społecznej, ponieważ tworzy grupę uprzywilejowanych i bezkarnych dłużników.

Ważną kwestią jest sprawa poczucia bezpieczeństwa przedstawicieli waszego zawodu. Znane są przypadki ataków na komorników jak np. zabójstwo komornik w Łukowie. Czy ochrona komorników jest wystarczająca? Co powinno się jeszcze zrobić w tym zakresie?

Należy bardzo mocno podkreślić, że komornicy sądowi będący funkcjonariuszami publicznymi, wykonującymi wyroki sądowe w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, nie mają żadnego wsparcia ze strony Państwa w zakresie ochrony wykonywanego zawodu. Poza technicznymi możliwościami zwiększenia Naszego bezpieczeństwa, bardzo ważna jest kwestia zmiany negatywnego postrzegania komorników sądowych. W dniu 17 listopada 2023r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Komornik Sądowy – postrzeganie społeczne a rzeczywistość prawna”. W trakcie konferencji podkreślono konieczność zmiany postrzegania Naszego zawodu, przeprowadzenia szeroko rozumianej edukacji społecznej w zakresie znaczenia i roli komornika sądowego, zarówno dla wymiaru sprawiedliwości, jak i gospodarki, oraz konieczność przeprowadzenia kampanii społecznej mającej na celu przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy, w tym w szczególności przeciwdziałaniu ogromnej fali hejtu w przestrzeni społecznej.

W jaki sposób szybko zwiększający się poziom płacy minimalnej wpływa na skuteczność działań egzekucyjnych?

Szybko zwiększający się poziom płacy minimalnej, przy jednoczesnym braku możliwości prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia minimalnego, wpływa negatywnie na skuteczność egzekucji. Najbardziej odczuwalne jest to w przypadku osób zarabiających niewiele powyżej wynagrodzenia minimalnego. Dotychczas skuteczna egzekucja z wynagrodzenia za pracę, nawet w niewielkim stopniu, staje się całkowicie bezskuteczna. Taka ochrona prawna dłużników stoi w sprzeczności z ideą celowości wynagrodzenia minimalnego, sprawiedliwości społecznej oraz poczuciem odpowiedzialności za zaciągnięte zobowiązania. Taki stan rzeczy sprzyja też tworzeniu się szarej strefy, gdzie otrzymywane

wynagrodzenie minimalne jest jedynie wynagrodzeniem pozornym, aby uniknąć egzekucji, a faktycznie kwota wypłacanego wynagrodzenia jest wyższa.

Opłaty egzekucyjne, od których komornik uzyskuje wynagrodzenie prowizyjne, nie były waloryzowane od 2019 r. Jak obecnie wygląda problem rentowności funkcjonowania kancelarii komorniczych?

Zamrożenie opłat egzekucyjnych na poziomie z 2019 roku, a właściwie z roku 2016 (na ten rok były robione kalkulacje) powoduje, że kancelarie komornicze stają się nierentowne. Wynagrodzenie minimalne w 2016 roku wynosiło 1850zł brutto, natomiast, w lipcu 2024 roku będzie wynosiło 4300zł brutto. To ponad dwukrotny wzrost wynagrodzenia minimalnego przy niezmienności wysokości opłaty egzekucyjnej. Stały wzrost kosztów utrzymania kancelarii zmusza komorników do systematycznego szukania oszczędności, między innymi przez ograniczanie liczby zatrudnienia, co nie pozostaje bez wpływu na szybkość i jakość pracy kancelarii. Zasadnym byłoby wprowadzenie takiego mechanizmu opłat egzekucyjnych, w którym ich waloryzacja następowałaby automatycznie – np. wraz ze wzrostem wynagrodzenia minimalnego.

Proszę przedstawić najważniejsze wyzwania przed którymi stanie lubelski samorząd komorniczy w 2024 roku?

Należy podkreślić, że wyzwania samorządu na szczeblu lokalnym są inne niż na szczeblu krajowym. Jednym z wyzwań, przed którymi będzie stał lubelski samorząd komorników sądowych w roku 2024 jest zapewnienie wpływu ze składek samorządowych na poziomie wystarczającym do pokrycia jego kosztów, tworzenie środowiska sprzyjającego podnoszeniu kwalifikacji zawodowych komorników sądowych i asesorów komorniczych, prawidłowe nadzorowanie procesu szkolenia aplikantów komorniczych, utrzymanie na wysokim poziomie współpracy z całym samorządem komorniczym oraz ośrodkami naukowymi. Najważniejszym jednak i najtrudniejszym zadaniem na rok 2024 dla

Niedostateczna ochrona komorników – funkcjonariuszy publicznych

samorządu lubelskiego będzie wspieranie i motywowanie Naszych Koleżanek i Kolegów do dalszej pracy w tak trudnych i niebezpiecznych warunkach.